

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

MINDEORD

OM

LÆRER J. ANDERSEN

NR. NEBEL

SAMLET AF TORBEN KLINTING

NR. NEBEL
VIGGO NIELSENS FORLAG
MCMXXXI

MINDEORD
OM
LÆRER J. ANDERSEN - NR. NEBEL

TORBEN KLINTING

DEN GAMLE DRAGON FRA 48. 1901. (Uds.)

—————
MINDER FRA MIN LÆRERGERNING I
VESTJYLLAND. 1914. (Udsolgt).

—————
VESTJYSKE SKILDRINGER. 1925. Pris 2,75.

—————
FISKERNE VED NYMINDEGAB. 1927. Pris
2,50.

—————
UNDER BLAABJÆRG. 1928. Pris 2,50.

—————
FRA JYLLANDS VESTKYST. 1930. Pris 3,50.

MINDEORD
OM
LÆRER J. ANDERSEN
NR. NEBEL

SAMLET AF *TORBEN KLINTING*

NR. NEBEL
VIGGO NIELSENS FORLAG
MCMXXXI

NR. NEBEL BOGTRYKKERI

MINDEDAGE.

Jeppe Andersen er født

22. Septbr. 1852 i Obling, Sdr. Bork, og er Søn af Husm. og Smed Anders Jepsen og Hustru Johanne Jensdatter. Forældrene flyttede til Skedsbøl, Lunde Sogn, og Jeppe Andersen fik sin Skolegang hos Lærer Villumsen og blev konfirmeret af Pastor Langhoff. Hans Bedstefader, Jeppe Andersen, var Gaardm. og Smed i Obling, og hans Oldefader, Anders Jepsen, var Avlsbruger og Gæstgiver i Varde, hvor nu Centralhotellet ligger.
25. Juni 1874: dimitteret fra Skaarup Seminarium og derefter Hjælpelærer hos Lærer Villumsen.
 1. Marts 1878: kaldet til Lærer og Kirkesanger i Lønne.
28. Maj 1878: gift med Kirstine Jensen, f. 19. Febr. 1853, Datter af Gaardm. Jens Jensen og Hustru Bodil Kirstine Thomasdatter i Dybvadsgaarde. Død 1. Marts 1879.
22. Juni 1880: gift med Marie Christensen, f. 26. Aug. 1854, Datter af Gaardm. Christen Hermansen og Hustru Appellone Cathrine Nissen i Kastkær.
25. Juni 1881: fødtes Datteren Kirstine Andersen, gift 12. Oktbr. 1906 med Carsten Riemann, Søn af Pastor Riemann, Nr. Nebel, siden i Fakse.
20. Novbr. 1892: indsat som Lærer og Kirkesanger i Nr. Nebel.
22. Juni 1905: Sølvbryllup.

- 20. Novbr. 1917: 25 Aars Jubilæum som Lærer og Kirkesanger i Nr. Nebel.
 - 31. Jan. 1919: Afsked med Pension.
 - 22. Juni 1930: Guldbryllup.
 - 9. Juli 1930: Lærer Andersens Dødsdag.
 - 14. Juli 1930: Lærer Andersens Jordefærd.
I 36 Aar fra 1894 til sin Død var Lærer Andersen tillige Sparekassedirektør.
-

MIN VEN.

Har du en Ven, som godt du tror,
og godt af ham vil nyde,
da skal du blande dit Sind med hans,
skifte Gaver med ham og gæste ham tit.

HAVAMAAL.

Lykkelig den Mand, som i sin Ungdom finder en Ven, til hvem han tør betro sig, og som igen betror sig til ham!

En god Kammerat fandt jeg i Lærer Andersen, og vort Forhold blev til trofast Venskab, ikke blot i Ungdomsaarene, men ogsaa under vor Manddomsgerning. Og vi havde den store Glæde, da vi mødtes i vor Alderdom, hver præget af sine Oplevelser og af sine Erfaringer, at vi i det lange Løb ikke var vokset fra hinanden men delte fælles Syn paa Maal og Midler for Lærergerningen, for et lykkeligt Liv og for en tjenende Kristens levende Haab om at fuldkomme Løbet og bevare Troen.

Tidligt gik det op for os, at vi vilde være Lærere. Vi vidste vel ikke selv, om vi duede dertil, og vi forstod ikke, hvilket Ansvar der hviler paa en Lærer. Vi erfarede, at Lærergerningen først bliver en velsignet Gerning, ja, som Lærer Andersen udtalte og skrev: den skønneste Gerning, som et Menneske kan faa, naar Læreren selv stiller sig som Lærling. Skal hans Undervisning virke opdragende paa de Børn, som bliver ham betroet, da maa han først og fremmest

selv gaa i Skole, opdrage paa sig selv. Denne tjene-
 nende Stilling forstod min Ven bedre end de fleste
 Lærere, og jeg forsøgte at ligne ham deri.

Vi lærer meget under Forberedelsen til vor Gerning,
 og vi tilegner os mange Kundskaber, som vel har
 sin store Betydning for os, men som vi desværre kun
 faar lidet Brug for i den praktiske Lærergerning. Lære
 at holde Skole læres ikke paa et Seminarium. Det
 maa vi selv finde paa, og kan vi ikke, saa retter vi
 os efter autoriserede Lærebøger, Love og Cirkulærer.

Vi blev Lærere i en god Tid for ca. 60 Aar siden.
 Begge havde vi faaet Undervisning i vestjyske Skoler,
 og vi har meget at takke vore gamle Lærere for. De
 var Børn af deres Tid, som vi var det af den nyere
 Tid, da det blev klart for Hjem og Skole, at der
 maatte undervises paa en anden og mere naturlig
 Maade, at Ramsen maatte afløses af den fortællende
 Fremstilling. Som de fleste unge Lærere haabede og-
 saa vi, at det skulde lykkes os at faa Børnene til at
 lære, ikke ved Tvang men ved Forstaaelsens og Til-
 eignelsens Glæder.

Det lykkedes paa en velsignet Maade for vor kære
 Andersen, og naar han desuagtet hævdede, at han
 naaede kun lidt af det, han tilsigtede — vist fordi
 han satte Maalet højt — og at han mangelfuldt ud-
 førte sin Lærergerning, da maatte vel ogsaa han som
 enhver anden samvittighedsfuld Lærer erfare: „En
 levende Vildfarelse er bedre end en død Sandhed“
 (Professor Høffding), og han sagde paa sin jævne,
 beskedne Maade: „Den viser og ret Vej, som farer
 vild“.

En Lærer trøster sig ved:

Brænder kun Hjertet for Sandhed og Ret,
 skal Tiden nok vise, vi tænkte ej slet.

Og han taler og vidner i fast Overbevisning om:

Lykkes og trives,
styrkes, oplives
skal dine smaa,
vokse i Kræfter,
stige derefter,
Højeloft naa.

Himle, hvor Øjet, som græder ej mer,
Herren, vor Gud, i sin Herlighed ser!

Da Lærer Andersen blev 75 Aar gammel, læste vi i „Ugebladet for Nr. Nebel og Omegn“:

. . . . „Det er maaske for dristigt sagt, at Lærer Andersen var som skabt til at være Børnelærer, Vejleder for de unge og en hjælpende Haand for de ældre. Men det er ikke for meget sagt, at han, den beskedne men dog klart tænkende og bedømmende Mand, altid stillede sig som Lærling og var lydhr for Tidens Rørelser paa Kirkens, Skolens og Folkelivets Omraader. Som en udpræget Vestjyde er han stilfærdig, rolig og behersket, lun, spøgende og vittig. Han kender sin egen og sine Medmenneskers Begrænsning, er en dyb alvorlig og gudhengiven Mand. Som en ydmyg Kristen har han erfaret, at han kun staar i en Udvikling, og derfor har han intet at rose sig af.“

Da Lærer Andersen og Hustru kunde fejre deres Guldbryllup, sluttede en længere Kronik i samme Blad saaledes:

„Lærer Andersens mange Elever, som har gjort Erfaringer i Livets Skole, er ham taknemlig og forstaar, at han ikke blot var en dygtig Lærer, men han var tillige sine Elevers fortrolige Ven, fordi han gav sig hen i Gerningen og viste sin ærlige Vilje. Han

kunde glæde sig ved godt Samarbejde med Hjem og Skole, og han erfarede: „Den, som tager Barnet ved Haanden, tager Moderen ved Hjertet.“

Naar Sparekassen for Nr. Nebel og Omegn er vokset op og blevet en af Landets største Sparekasser, og Egnens Befolkning viser ubetinget Tillid til den, da deler Lærer Andersen Æren deraf med Bestyrelsesmedlemmerne i interesserede Sogne samt med dem, som sammen med ham har varetaget Sparekassens Tarv ved det daglige Arbejde. I 36 Aar har han øvet et skattet Arbejde som Meddirektør og Bogholder; de sidste to Aar som Kasserer. Hans kloge, rolige og besindige Maade at arbejde paa har præget Sparekassens Virksomhed.

Fru Andersen har været sin Mand en god og trofast Hustru, der forstod sammen med sin Ægtefælle at skabe et godt Hjem, hvor der herskede en lys og ren Tone, fordi Kærlighed, Ærlighed og Sandhed besjælede dem begge.

De fandt et kønt Alderdomshjem nær ved Sparekassen og Forsamlingshuset. Naar de ser ud af deres hyggelige Vinduer mod Syd, ser de ikke blot forjagede Mennesker ile i Øst og Vest, men de ser gennem en smuk Allé og med taknemlige Følelser hen til deres kære Skole, Kirke og Kirkegaard. De viser bort fra dem selv og giver Gud Takken, Æren og Prisen i al Evighed. — Vi ønsker dem begge en lys og lykkelig Livsaften, og vi takker for trofast Følgeskab i de mange Aar!“

— — —

Nu, da Lærer Andersen er død, er jeg en Ven fattigere her og en Ven rigere hisset. Jeg er ham taknemlig for den store Betydning, han har haft for

mig og min Gerning. Vi forstod saa godt hinandens Tanker, ja uden Ord kendte vi hinandens Indre. Det er mig derfor en Glæde at samle de Mindeord, som hans Slægt, Venner og Elever har talt og skrevet til og om ham og hans trofaste Hustru, og jeg bringer min Tak til de mange, som har ydet et Bidrag.

Torben Klinting.

MINDER FRA NR. NEBEL SKOLE.

Ja, de er mange og rige!

For en Lykke for et Barn at gaa i en god Skole hos en dygtig Lærer! For en Hjælp i den Skole, som følger efter senere — Livets strenge Skole! — Jeg tror, vi har følt det saadan alle, som var Lærer Andersens Elever, navnlig i hans bedste Manddomsaar.

Det var Arbejde; men ogsaa i høj Grad Fest. Andersen krævede meget af sine Elever — heldigvis; men hvor gav han ikke igen. Jo, det, som et Barn trænger til. Vi lærte at elske ham, og vi fik den mest usvækkede Tillid til ham. Det, som maa være Grundlaget for al frugtbar Undervisning. At Forholdet blev saadan Lærer og Elev imellem, tror jeg, er Grunden til den vidunderlige Straaleglans, der staar omkring Minderne fra Skoledagene hjemme. Og det er Grunden til den udelte Taknemlighed, der fylder én, naar Tankerne strejfer Mindet om den kære gamle Lærer.

Jo; det er sikkert, at Andersen krævede Arbejde. Hvem husker f. Eks. ikke Regnetimerne! Jeg skal sige, vi maatte spænde Evnerne for at hænge paa. Kom man med et Regnestykke, saa slog det aldeles

ikke til, at Tallene var rigtige. Dem saa han ikke længe paa; men — „hvorfor har Du gjort saadan og saadan?“ Det var Hovedsagen — altid. At omgaas Tallene, det var Mekanik, som et normalt Barn snart kunde lære; det forstod vi snart, var hans Mening; men at trænge ind til Kærnen selv i et Regnestykke, det var det, han vilde have os til, for det var det, som havde den egentlige Værdi for os. Og han gav sig aldrig! Til Tider flød der nok Taarer, naar det kneb; men hvad gjorde det — snart brød Forstaaelsens Glæde igennem Taagesløret og da samtidig Smilet gennem Taarerne. For vidunderlige Dage! Ja, saadan var det i al Andersens Undervisning. Ind til Kærnen, ind til det levende Liv, ind til Forstaaelsens Glæde, „kun det giver Dig Værdier, som varer“. — Vi kunde prøve at plapre op efter Bogen, naar vi skulde fortælle f. Eks. af Fædrelandets Historie. „Naar Du ikke bruger Dine egne Ord, saa ved Du slet ikke, hvad der staar“. Det var Trøsten. — I Religionstimerne ser jeg ham siddende paa Katederet, spindende paa en rød Traad, som han gerne vilde, vi skulde tage i vor Haand og saa følge ham ad de Veje, som var kendte og kære for ham — frem til Udsyn over Livets største Undere — frem til Glyt ind i Paradisets Have — frem til Jesu Liv paa Jorden — frem til Guds store Kærlighed til sine smaa og store Børn.

Aldrig fik vi Lov til at „slokke af“. Saa han, vi blev sløve og trætte, kunde han slaa ind paa en anden Vej, som førte til samme Maal. I Geografitimerne f. Eks.: — Nu sætter vi hinanden geografiske Gaader for. Ja, det var vel morsomt, og som vi sled i det. Vi blev sagtens fuldt vaagne. Hvem kunde lave de fleste og bedste Gaader, og hvem kunde gætte de

fleste? Snart holdt vi os til i et bestemt Land, og snart fo'r vi paa Vikingfærd og indtog den ganske Verden. Hej, hvor det gik over Bjerg og Dal, over Land og Hav i muntert Kapløb efter hinanden. Og en Mængde Geografi lærte vi paa den fornøjelige Maade.

Ikke engang i Læsetimerne, som kan være saa inderlig kedelige, kunde det gaa an at faa sig en lille Lur. „Kan Du nu fortælle, hvad Din Kammerat har læst“, lød det til Stadighed. Hvem kunde da vide sig sikker. Nej, der var i det hele ikke andet Raad end at holde sig lysvaagen til enhver Tid.

Af Spørgsmaal, som blev stillet direkte til mig, husker jeg særlig godt to, og lige ilde gik det med dem begge. Det ene: „Kan Du sige mig, hvad der er tungest, Is eller Vand?“ Efter lang, dybsindig Fundering lød Svaret: Isen. Andersen, der med Spørgsmaalet vilde lære mig at tænke, sa' lunt: „Naa, Du vil løbe paa Skøjter paa Bunden af Aaen i Vinter“. — Han kunde meget hellere have hældt en Spand koldt Vand over Hovedet paa mig. Hvor var jeg dum som en Østers! En anden Gang: Jeg gad vide, om nogen af jer kan rime? Kan Du finde en Linie, som rimer, naar jeg siger: „Storke og Svalen rejste i Gaar?“ — Lang, pinlig Tavshed og til Slut en opgivende Hovedrysten. — „Kunde Du f. Eks. ikke have sagt: men de kommer vel igen til næste Aar“. — Aa, for en Idiot jeg var — og alligevel kunde Andersen være saa god imod mig. Det var en fuldstændig Gaade for mig den Gang. Nu ved jeg, at det, Andersen forlangte, var fuld Anspændelse af Evnerne. Strakte de ikke til, ja, det tilgav han helt. Saadan var han: stærkt krævende, men dertil kærlig som en god Far.

Til Tider skulde vi have Hvilestunder fra det egentlige Arbejde, og da aabnede han Bøger for os som: „Væringerne i Miklegaard“, „Remi“, „Kr. Blochs Ungdomstreger“ og meget ofte Buddes Fortællinger o. s. v. Hvor blev det hyggeligt, ja festligt i Skolestuen da. Det staa saa levende for mig. Og Andersens Fødselsdag da?! Mod Sædvane var vi stille paa vor Plads, naar Fødselsdagsbarnet lukkede Døren op om Morgenen. Jeg tør nok sige, der bogstavelig talt var aandeløs Stilhed. Hvem kunde trække Vejret, naar Spændingen var saa stor? Hvad vilde han sige, og hvordan vilde han se ud, naar han saa Gaven, som laa paa Katederet? Jo vist saa han Gaven. Han saa paa den fra alle Sider og gav sig rigtig god Tid, mens vi nød hver Mine i hans Ansigt. Selvfølgelig maatte han se nøje paa Tingen — for vor Skyld. Dog tror jeg, det, som han mest saa og følte, var de mange tindrende Barneøjne, der hvilte forventningsfulde paa deres bedste Ven. Efter at have sagt nogle kønne Ord til Tak for Gaven var Omkvædet altid til Slut: „Skal vi saa ikke ind og se, om Mor har en Kop Chokolade til os“. I vort stille Sind vidste vi af Erfaring, at det blev Finalen paa det. Og det var vel Stads? Ind i Fru Andersens sirlige Stuer, hvor det lyste af venlige Smil, hvide Duge og Bunker af dejlige Kager. Og Andersen selv fra Stue til Stue med skæmtsomme Ord og Opmuntringer til at lade Kagerne vederfares Retfærdighed. Og det skal være vist, at det skete! Du store Verden, hvor maa Fru Andersens Kagekasser have været dybe!

Og „Soggebolsdaw“! — Ja ingen uindviede kan begribe, hvad for en „Daw“ det kan være; men alle, som har oplevet den, ved, at det var en underlig

Blanding af Glæde og Vemod. Det var Festlighederne først. Stormende Jubel. Det flød med Bolsjer om Morgenen før Skoletid. Konfirmanderne skulde dele ud — helst i ikke for smaa Portioner — Sukkergodter til de øvrige. Det var sidste Dag paa Skolen for Konfirmanderne, og derfor maatte noget ekstra ske. Og Bolsjerne begyndte sin Rundgang fra Lomme til Lomme, fra Haand til Haand. En Del havnede selvfølgelig i de forskellige Munde; men ikke saa lille en Portion hobede sig efterhaanden op paa Katederet. At Andersen maatte blive glad for saadan et lille Bjerg, der skinnede i mange dejlige Farver, derom var der ingen Tvivl i Flokken. Men naar han saa endelig kom, var den Del af Dagen helt slut. Der blev straks saa stille i Klassen. Andersen havde et sidste Ord at sige til de, som skulde forlade Skolen. Vi forstod vel kun halvt; men dog sikkert dette, at der laa en vis vemodig Alvor i det, at Skolens Dør nu lukkede sig bag os for sidste Gang, og de fleste af os græd, naar Andersen gik rundt og sa' Farvel til os. Vi vidste, at nu begyndte et nyt Afsnit af Livet.

Ja, saadan kunde jeg jo sagtens blive ved at drage Minder frem; men for andre har de jo lille eller ingen Værdi. For mig er de Klokketoner fra en lykkelig Tid. De har været Lyskastere, naar Vejen var mørk og stenet. De har været en stor Del af Ballasten i min lille Baad. De er og bliver en stor Værdi, som jeg ejer og elsker nu, og som jeg til alle Tider vil værne om og holde i Ære.

For den Skat takker jeg i Ærbødighed min gamle Lærer, som nu er under Mulde. Gid der maa være mange saadanne Mænd til at præge Barnesjælen og Ungdomssindet i gamle Danevang!

Højagtet og velsignet være hans Minde!

Agder Høgskule i Oktober 1930.

Marie Bloch-Kvaale.

ONKEL OG HANS HJEM.

Langt var der mellem mit Barndomshjem i Kolding og Farbroders Hjem i Nr. Nebel Skole, men Forbindelsen mellem de to Hjem blev stadig vedligeholdt, for Far og Farbroder omfattede hinanden med inderlig Hengivenhed. Derfor blev jeg fra min tidligste Barndom oplært til at agte og se op til min Onkel, — og Gud ske Lov, at det ikke var en Illusion, som bristede, da jeg selv blev i Stand til at skønne og dømme.

Naar Onkel kom paa Tale i mit Hjem — og det skete ofte — kom der altid over Far noget højtideligt og inderligt, som fuldstændig udelukkede, at nogen kunde finde paa at sige noget ufordelagtigt om hans kære Broder.

Mærkeligt nok var de to Brødre ikke politiske Meningsfæller. Min Far kunde blive baade ivrig og skarp i sine Udtalelser, naar han drøftede Politik med en eller anden, men blev Onkel nævnt i denne Forbindelse, saa indskrænkede Fars Udtalelse sig altid til et beklagende, men meget betegnende: Ja, Onkel ser nu anderledes paa de Ting! Dermed var Onkel ude af Diskussionen. Det var, som om Far straks vilde slaa fast, at Forholdet mellem ham og hans Broder var for godt til, at det skulde rokkes paa Grund af en politisk Diskussion.

Et Besøg i Nr. Nebel Skole var for mine Forældre saavel som for os Børn en Begivenhed af Rang. Det glædede vi os til længe forud, og ivrigt drøftede vi det bagefter.

Og saa havde jeg da den Lykke at faa Lov til at opholde mig et Aars Tid hos Onkel, før jeg skulde paa Seminariet. Det blev for mig et godt og lærerigt Aar, som jeg skylder Tante og Onkel megen Tak for.

Stille og roligt formede Livet sig i Nr. Nebel Lærerhjem. Der var Ligevægt og Ro over Onkels Færd, næsten noget højtideligt, — men velgørende.

I Skolen var det ligesaa, og jeg forstaar nu, at denne Ligevægt og Ro i hans Sind og Optræden i Forbindelse med hans stærke og gode Vilje til altid at yde det bedste var Grunden til, at Lærergerningen faldt ham saa let og blev til Velsignelse baade for ham selv og hans Elever.

Aldrig voldte Disciplinen ham Vanskeligheder — jeg mindes det i al Fald ikke — og jeg forstaar det saa godt, for der var bestemt Retfærdighed i hans Optræden, ingen „Gaaen paa Akkord med Uretten“, intet Pjank eller Forsøg paa ved sødladen Indsmigren at vinde Børnenes Hjerter. Eleverne gav sig selv hen til ham i Tryghed, fordi de forstod, at de i ham havde en trofast Ven.

Ja, Onkel elskede sine Elever. Hvor kender jeg mange af dem alene fra Samtaler med ham. Aldrig var han mere veltalende, end naar Talen drejede sig om gamle Elever. Hvor skinnede hans gode Øjne varmt, naar han kunde berette om dem, som det var gaaet godt her i Livet. Han fulgte dem og glædede sig, naar de havde Lykken med sig. Og den Part i Glæden fortjente han ærligt, for han ofrede sig for

sine smaa Venner. — Vel havde han meget andet end Skolearbejdet at tænke paa, men det gik ikke ud over hans Elever; han arbejdede og sled for at være dem en dygtig Lærer og Vejleder.

Jeg har aldrig hørt ham tale om Elever, det gik mindre godt, efter at de havde forladt hans Skole, men jeg er sikker paa, at han har følt med dem og baaret Sorgen hos sig selv.

I det lille beskedne Kontor i Nr. Nebel Skole er der blevet lagt et stort og kærligt Arbejde for Børnene, som gennem de mange Aar blev betroet i Onkels Varetægt — et Arbejde, der i Sandhed ikke har været forgæves.

Derfor vil han altid blive mindet med Taknemlighed.

Betegnende for hans Liv og Gerning er Hostrups Vers:

Grønnes kun, se det er Sagen —
 leve med og være vaagen,
 leve kort Tid eller længe,
 blot vi lyser op i Taagen.

Vejle i September 1930.

Oluf Andersen.

SØLVBRYLLUPSDAGEN

22. JUNI 1905.

„Ribe Amtstidende“ skrev:

Højtidsdagen var nær gaaet ubemærket hen for Egnens Beboere, men saa op ad Dagen spredte Rygtet sig ud i Sognet om det afholdte Sølvbrudepars Festdag, og efterhaanden som „Nyheden“ skred frem, kom Flaget til Tops, saa hen over Middag smeldede

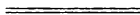
Flagene i den gamle kendte Vestenvind fra saa godt som hver Flagstang i Sognet.

Andersen og Hustru fik dog allerede før at mærke, at deres Højtidsdag, var bleven mere bekendt, end de anede, idet Stationsbyens Haandværkerforening i den tidlige Morgenstund hædrede dem ved at møde udenfor deres Bolig med Fane og Musik. I Løbet af Dagen aflagdes der dem nu mange Besøg, særlig af deres nærmest omboende Venner, og hen imod Aften mødte der ca. 80 Mænd og Kvinder trindt om fra Sognet, til hvem „Budstikken“ om selvbuden at samles til Fest hos Andersen var naaet, for at bringe Parret deres hjerteligste Lykønskning.

Som et mere synligt Bevis paa Deltagelse skal dog ogsaa nævnes, at der i Dagens Anledning til den afholdte Lærer og hans Hustru fra Venner i Nr. Nebel og Lønne Sogn, hvor Andersen tidligere har været Lærer, indkom større, værdifulde Gaver, bestaaende i Sølvgenstande.

Med Samtale, Tale og Sang tilbragtes der en hyggelig Aften i Fæstehjemmet. En særlig Glæde var det, at Sognets gamle Præst, Riemann, Fakse, hvis Søn er forlovet med Andersens Datter, var kommet til Stede, og det var med Følelse af, at der er et godt Forhold til Stede mellem Hjem og Skole i Nr. Nebel, at de mange Gæster i den sene Nattetime tog Afsked med Sølvbrudeparret i Nr. Nebel Skolehus.

En Sang af Lærerinde, Frk. Thora Mouridsen (fra Velling), til Ære for Sølvbrudeparret blev afsunget.

LÆRER J. ANDERSENS 25 AARS JUBILÆUM.

(Efter „Ribe Amtstidende“. Et Uddrag).

I Anledning af Førstelærer J. Andersens 25 Aars Jubilæum som Lærer ved Nr. Nebel Skole havde Skolekommissionen og Sogneraadet indbudt til en festlig Sammenkomst paa Kjærs Hotel i Nr. Nebel.

Denne Fest fandt Sted i Aftes (20. Novbr. 1917) og var fra først til sidst præget af den hjerteligste og fornøjeligste Stemning. Der deltog ca. 400 af Byens og Omegnens Beboere samt en Mængde gamle Elever fra nær og fjern.

Sogneraadetsformand H. B. Svenningsen bød Velkommen, og Pastor Moos holdt den egentlige Festtale. Derefter havde en lang Række Talere Ordet — ogsaa mange af de gamle Elever — for at tolke deres Følelser og Tak overfor Lærer Andersen og Hustru. Af alle disse mange Taler fremgik det paa den smukkeste Maade, hvor afholdt det jubilerende Lærerpar er saavel af store som af smaa.

For Lærer Andersen og Hustru var Dagen en Festdag i Ordets bedste Betydning. Lærer Andersen havde da ogsaa Ordet gentagne Gange for at takke de mange, der paa forskellig Maade gjorde Dagen rig for ham og Hustru.

I Dagens Anledning indløb ca. 150 Telegrammer, der blev læst op ved Festen, og „En gammel Elev“ havde skrevet to Sange, som blev sunget ved Bordet.

Iøvrigt bragte Dagen ogsaa andre Beviser paa, hvor afholdt Lærerfamilien er. Flagene vajede fra Husene i Byen, og Gratulanter strømmede Dagen igennem ind i Lærerboligen. Om Formiddagen mødte

en Deputation fra Sognets Beboere og tidligere Elever med en smukt udført Adresse og overrakte Lærer Andersen et Gulduhr med Kæde som Tak for de 25 Aars Virksomhed, og desuden kom der andre Gaver og Blomster i Massevis. — —

Lærer Andersen: Mit første Ord her i Aften skal være en Tak, en hjertelig Tak. Og jeg vil gerne begynde med at sende Takken opad til vor Gud, som har været os saa uendelig god. Dernæst en Tak til Sogneraad og Skolekommission for denne Fest og Tak til alle baade ældre og unge, som er kommet til Stede. Det er mig en særlig Glæde at se saa mange af mine gamle Elever ogsaa langvejs fra.

Og saa en Tak, dybere end jeg kan udtale den i Ord, til Hjemmene her i Nr. Nebel for de mange sunde, friske og livlige Børn, de i de 25 Aar har sendt op til Skolen. Ogsaa Tak til Hjemmene, fordi de har støttet mig i min Gerning og givet mig Arbejdsfred. Aldrig er der blevet lagt mig et Halmstraa i Vejen, skønt der har været begaaet Fejl ogsaa fra min Side.

Det har været lykkelige Aar for os her, og derfor Tak til de fire Mænd, som den 3. Novbr. 1892 satte deres Navne paa Indstillingslisten. De to af disse har vi jo ikke mere iblandt os. Gerningen i Skolen har jeg ikke evnet, som jeg gerne vilde, og derfor Tak, fordi der er baaret over med Fejl og Skrøbeligheder. Ogsaa Tak til Pastor Moos for de venlige Ord til min Hustru og mig, og Tak for de smukke og værdifulde Gaver, der af en Deputation blev overrakt os i Formiddags. Til disse Gaver vil altid knytte sig lyse og glade Minder. Tak alle for alt!

LÆRER J. ANDERSENS BREV

til Sogneraadets Formand, da han havde søgt og faaet Afsked
som Lærer og Kirkesanger i Nr. Nebel.

Nr. Nebel Skole, den 30. Januar 1919.

Kære H. B. Svenningsen!

I Dag modtog jeg Meddelelse fra Ministeriet, at det under 25. ds. havde bevilget mig Afsked fra mit Embede; Afskedigelsen regnes fra den 31. Januar, altsaa fra i Morgen.

Det er med blandede Følelser, jeg læste Meddelelsen, og dette er vel forstaaeligt; thi det betyder jo Afslutning paa en Livsgerning, det lyder for Øret og Tanken som et „forbi“ — „færdig;“ men ved Siden af føler jeg, at jeg skylder min Gud mangfoldig Tak for, at jeg har faaet Lov til at staa i denne Gerning i nær 45 Aar, et Aaremaal, der — synes jeg — er løbet saa forbavsende hurtigt. — Min Bortgang fra Skolegerningen er ikke en uoverlagt Handling, dertil er Gerningen mig for kær, men jeg har fundet, at det var bedst baade for Skolen og mig selv, at jeg nu sluttede, og jeg vilde helst for Skolens Skyld undgaa at holde Hjælpelærer. — Det vil langt fra være med Begejstring, men tværtimod med Vemod, at jeg gaar bort fra det kære Sted, som Nebel Skole er mig, og fra den dejlige Gerning, som jeg — Gud ske Tak — mit Liv igennem har været glad ved.

Som det er en skøn Gerning — jeg maa vel nok sige den skønneste i Verden — den at være Børnelærer, saa er det tillige en ansvarsfuld Gerning, og jeg føler med mig selv, at den skulde være gjort meget bedre, ligesom jeg føler, at der har været Fejl-

tagelser baade her og der, og at jeg derfor staar i Taknemlighedsgæld til Hjemmene for Overbærenhed med Mangler og Fejltagelser.

Maatte jeg bare fra Hjemmene her i Nr. Nebel faa det Skudsmaal:

Villien var vist god,
saa siger jeg:

Tak! — Tak!

Nu beder jeg, kære Hans Svenningsen! at Sogneraadet snarest opslaar Embedet ledigt.

Og kærlig Hilsen fra din hengivne Ven,

J. Andersen.

GULDBRYLLUPSDAGEN

22. JUNI 1930.

Lærer Andersen og Hustru havde tænkt paa og talt om at rejse til Aalykkegaard ved Ejstrup St. og der tilbringe Højtidsdagen i Familiens snævre Kreds og da det rygtedes i Byen, bad vi dem blive hos os og være vore Gæster paa denne sjældne Festdag. De lovede at blive, men tillod ikke, at vi festede for dem. De udsendte følgende Indbydelse i „Ugebladet“ for 12. Juni 1930:

„Slægt og Venner, som vil glæde os paa vor Guldbryllupsdag den 22. ds., bedes være vore Gæster og samles med os paa Kjærs Hotel Kl. 5 Eftm. pr.

Marie og J. Andersen.

Dagen formede sig som en stor Festdag for den højt skattede Lærersfamilie. Nr. Nebel By viste sig som en smuk Flagallé, og fra den tidlige Morgen

mødte Repræsentanter for Sognets og Egnens Befolkning. Varde By var saaledes repræsenteret ved Borgmester Niels Jensen og Sagfører Agger. Kostbare Gaver hobede sig op i det hyggelige Hjem: et Pariser-Taffeluhr paa Mormorsøjler og med tilhørende Kandelabre, en Lænestol, et Maleri af Nr. Nebel Skole og Kirke, „Efterklang“ (efterladte Prædikener af Olfert Ricard), to fire-armede Lystemer, en elektrisk Skrivebordslampe m. m. Desuden en Mængde Blomster og Blomsterdekorationer og en Bunke Telegrammer og Breve.

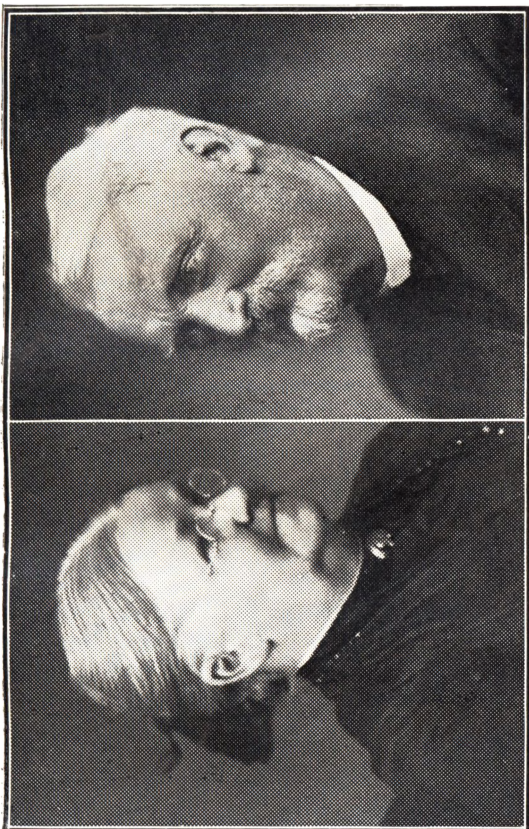
Guldbrudeparret havde begyndt Dagen med at deltage i Morgengudstjenesten, og hele Formiddagen derefter gik med at modtage Gratulanter, beværte dem, takke, tale og synge sammen med dem. --

Til Festen paa Kjærs Hotel var ca. 300 Deltagere. Den store Teatersal, de veldækkede Borde med de mange Blomster og Orkestret paa Scenen skabte Feststemning. Guldbrudeparret, indlevet med Sognets og Egnens Befolkning, skattet og afholdt af alle, havde sammen med nærmeste Slægt selvfølgelig Hæderspladsen, saa de kunde ses af alle i Salen. Efter at være budt velkommen til Middagen og til Festen og efter at have nydt første Ret blev der holdt en Række Taler, og de mange, som førte Ordet, havde saare meget at takke Guldbrudeparret for. Det, som Talerne ikke kunde finde Ord for, udløstes i Salmer og Sange, som blev sungne.

Gaardejer *Carsten Riemann*, Aalykkegaard:

Hvad jeg har at sige er kun en stor Tak for alt det gode, jeg i jeres Hjem har modtaget.

Jeppe Aakjær siger saa meget smukt om Hjem-

LÆRER ANDERSEN OG HUSTRU

stavnen, han siger ogsaa, at det jo særlig er ens gode Barndomshjem, man skylder Tak for Hjemstavnsfølelsen, han siger det særlig stærkt i følgende Vers:

Hvad var vel i Verden det fattige Liv
 med al dets fortærende Tant,
 om ikke en Plet med en Dal og lidt Siv
 vort Hjerter i Skælvinger bandt!
 Om ikke vi drog fra det yderste Hav
 for kroget og bøjet at staa
 og høre de Kluk, de Mindernes Suk,
 fra Bækken, vi kyssed som smaa. —

Naar jeg er saa lykkelig i mit Inderste at føle mig knyttet til en saadan Plet, nemlig til Egnen herude, saa tror jeg ikke, at jeg siger for meget, naar jeg siger, at det skyldes Stinnes Hjem lige saa meget som mit eget gode Barndomshjem. Og det, at føle sig stærkt knyttet til en Egn, baade til Befolkningen og til selve Naturen ved gode lyse Minder, det er noget, det nok er værd at sige Tak for; men det, jeg skylder jer mest Tak for, er dog det, at I gav mig det bedste I ejede:

„I Lønne gamle Skole ved Klitternes Rand,
 der voksed' op en Pigelil saa frisk som Havets Vand;
 i Hjemmets lune Hygge hun voksede sig stor
 og blev til megen Glæde for Fader og for Mor.“

Tak for Tilliden, I har vist mig; ja, vi skylder jer Tak paa alle Omraader, og vi siger Gud Tak, fordi vi oplever denne Dag sammen med jer, og vi haaber, at vi endnu maa opleve mange gode Stunder sammen med eder. —

Dyrlæge *Laust Brodersen*, Nr. Nebel:

Naar et virksomt og afholdt Ægtepar som det kære

Brudepar har lagt deres Arbejde paa samme Egn i samfulde 50 Aar og saa byder til Guldbryllupsfest, er det naturligt, at der samles mange Mennesker, baade Familien, Venner og gamle Elever, for at bringe dem deres Hyldest og Tak for, hvad de har været for dem.

Lærergerningen er jo en meget betydningsfuld og ansvarssfuld Gerning, idet Lærerens personlige Paa-virkning af Eleverne kan have Betydning for hele Livet. Andersen var af denne Slags. Her er i Dag samlet Elever fra over 60 Aars Alderen og ned til ret unge Mennesker, og alle vil vi sige ham Tak. Som Lærer gjorde han alt for at bibringe os Viden og faa os til at tænke selv. Ved sit Eksempel og i sin Skole lærte han os at stole paa Gud og at staa paa egne Ben. Hvad der kunde irritere ham mest var, naar Eleverne var dorske og søvnige; saa fik vi en ordentlig Tordentale og Andersen rullede slemt med Øjnene. Han slog aldrig, men det var heller ikke fornødent. Disciplinen kunde ikke være bedre. Svarede man ham hurtigt og med Omtanke, fik man et anerkendende Smil. Godt udregnede Spilopper kunde han heller ikke staa for; men forsøgte alligevel at skjule sit Bifald, naar han stod overfor Klässen. Morsomme Smaaavaner lagde han ogsaa Mærke til: Saaledes var der en Dreng, der ikke kunde fortælle Bibelshistorie, før han fik sig anbragt paa ét Ben med det andet bagom og op i den modsatte Haand, men saa var han overordentlig flink. Det morede Andersen.

Han forstod at indgyde Børnene Kærlighed til vort Land, vort Sprog og Literatur. Størst var vist hans faglige Evner paa Matematikkens og Regningens Omraade, hvor de var ret enestaaende. Saa vidt jeg

husker, har han holdt Kursus i disse Fag ogsaa for sine Kolleger. — Nr. Nebel og Omegns Sparekasse har igennem mange Aar høstet Fordel af hans Arbejde og hans Evner til at behandle Tal.

Naar jeg nu skal sige, hvad jeg og mange andre Elever af Andersen særlig maa takke ham for, saa er det Eksemplet paa støt, uforanderligt Arbejdsmod og Pligtfølelse, han baade i sit personlige Liv og som Vejleder i sin Skole har vist sine mange Skolebørn. Desuden den aldrig svigtende Hengivenhed og Interesse, hvormed han vedblev at følge sine gamle Elever, ogsaa naar de forlængst havde forladt Børneskolen. Det samme maa siges om hans Hustru, altid et Velkommen med et venligt Smil, naar man søgte dem i deres stille Hjem, hvad enten man kom med Spektakel og Halløj for at skyde Nytaar ind, eller man havde noget paa Hjerte, som man vilde spørge sin gamle Ven og Lærer til Raads om. Man søgte ikke forgæves Andersen i hans Hjem.

Lærer *Chr. M. Clausen*, Nr. Nebel:

Da jeg for ca. 11 Aar siden kom hertil, mødtes jeg af nogle venlige Ansigter. Lærer Andersens var et af dem.

Jeg kan ikke sige, jeg var særlig henrykt ved Tanken om at skulle være hans Efterfølger. Det hændte nogle Gange i min første Tid, at Folk vilde glæde mig, og de fortalte mig saa om, hvilke gode Lærere de havde haft i A. Sørensen og J. Andersen. Jeg forstod, at de havde traadt dybe Spor her, og jeg følte, det vilde blive vanskeligt for mig at komme efter dem. Paa én Maade er det en mere taknemlig Opgave at komme efter en daarlig Lærer end efter

en fremragende. Paa en anden Maade ikke. — For at vor Gerning maa kunne gaa godt, skal der være et godt Forhold mellem Hjem og Skole. Børnene ser nemlig i Regelen paa os med Forældrenes Øjne. Det gode Forhold, mine Forfængere har skabt her, har jeg tit nydt godt af.

Lærer Andersen havde sin egen Maade at holde Disciplin paa, ogsaa det kom mig tilgode. Undertiden maa ny Lærere hitte paa drastiske Midler for at kunne holde Styr paa Flokken. Det var unødvendigt her. Børnene var vant til, at det var bedst at holde sig i Skindet, naar Degnen var til Stede; det blev overført paa Efterfølgeren.

Ikke saa faa Gange har jeg søgt hen til Lærer Andersen for at hente Raad, og han har altid været rede til Raad og Daad.

I de senere Aar har vi faaet ét Tilknytningspunkt mere. Vor lille Pige har fundet hen til Andersens. Det var de første Mennesker, hun her turde give sig af med. Hun har ogsaa besøgt dem flittigt — dog kun, naar der ingen var til at gøre hende Rangen stridig. Jeg er ikke helt vis paa, hvor hun helst vil være, hos Andersens eller hos os — jeg haaber dog paa, at hun vil foretrække det sidste Sted.

Jeg vil sige Lærer Andersen Tak for den venlige Modtagelse, for den gode Tradition, han skabte, og for al Venligheden mod vor lille Pige.

Pens. Lærer *N. P. Hansen Pedersen*, Lunde:

Det er faa Ægtepar, der faar Lov til at leve saa længe sammen, at de kan holde Guldbryllup. Dog har jeg lagt Mærke til, at det er naaet af forholdsvis mange af Veteranerne fra 64. I Dag er det en af

Lærerstandens Veteraner, vor Alderspræsident indenfor en meget vid Omkreds, der med sin Hustru kan fejre Festen. Vi ved, de har glædet sig dertil og er taknemmelige for, de oplever den, og at Dagen er oprunden saa smukt, ligesom vi mindes, at Bryllupsdagen for 50 Aar siden var, og vi ønsker jer rigtig til Lykke dermed.

Jert lange Samliv har jo været rigt velsignet. I har været glade ved jert Hjem baade under Skolens og eget Tag, og vi ved, I har været omgivet af Venlighed fra alle Sider i jer Kreds og af Kærlighed fra eders egne. Intet gør et Lærershjerte saa godt som at se Skolearbejdet paaskønnet af Eleverne og deres Forældre; denne Paaskønnelse og Anerkendelse har Andersen faaet i rigt Maal. Det ved vi Nabolærere god Besked om og ligeledes om, hvor vel han har fyldt sin Plads. Vi agter Lærer Andersen for hans støtte og solide Personlighed og holder af ham for hans trofaste Vennesind.

Det er sjældent at faa Besøg af Andersens. De har været Hjemmemennesker, naar Begrebet Hjem i anden Række omfatter Nr. Nebel Skoledistrikt. De har levet efter Bjørnsons Ord: „Hvad du evner kast af i det nærmeste Krav“, og det er kommet fra Hjemmet, Skolen og Sparekassen. Der har de brugt deres Evner, Andersen direkte, Marie indirekte ved sin Omsorg for Hjemmet, hvor hun har trukket det største Læs.

Andersen har ikke været særlig flittig til at deltage i vore Kredsmøder. Derimod var han trofast ved de mindre Lærermøder, vi i sin Tid holdt i vore Hjem med Diskussion og frit Samvær. Derfra mindes vi Andersens besindige og kloge Indlæg og hans Evne

til ved rammende Ord at forsone modstridende Anskuelser. — Jeg husker bedst et bestemt Tilfælde. Spørgsmaalet, der laa for, var „Ungdommen i Tiden.“ Indlederen gav et mørkt Billede af denne, og bag efter blev der af én udtalt en endnu haardere Dom: Ungdommen var gennemgaaende uden Alvor, ulydig og letsindig. Vi, der havde Børn, følte os noget ilde berørte, men nu tog Andersen til Genmæle. Han udtalte, at der blev set alt for mørkt paa Ungdommen. Han kunde saa godt lide at se en glad og munter Ungdom og havde god Tro til, at den kunde bære os ind i Dagen ny. Hermed var der gydt Olie paa Bølgerne, og Andersen beholdt det sidste Ord.

Det lyse Syn røber Andersen stadig — ogsaa naar det gælder vort Folks Fremtid. Her grunder han det paa vore mange gode Hjem; efter hans Mening har vi overvejende gode Hjem, og det er dér, vi skal søge Foryngelsens Kilde for Samfundet.

Faa egne og paa mit Hus' Vegne vil jeg gerne i Dag udtale en Tak til Guldbrudeparret for den Venlighed, I altid har udvist mod os og særlig mod vore Børn fra den ældste til den yngste. Det er hændt, de er kommen hjem fra Møde med jer og har været helt rørt over, som I har været mod dem. Jeg har for en Del tilskrevet dette den Konto, at I begge er udgaaet fra Lunde, saa at Børn derfra har mindet jer om den lykkelige Barndoms- og Ungdomstid.

Nu staar I saa ved denne sjældne Milepæl paa Livets Vej. Med Tak kan I se tilbage paa den store Part af Vejen, som er tilbagelagt, og naar I ser henimod, hvad Fremtiden har at bringe, falder eders Tanker vist nær sammen med det, der er udtrykt i de fire Verslinier i vor Bryllupssalme:

„Det er saa herligt at stole paa,
vi har en Herre, som alting mægter;
han os ej glemmer, naar vi er graa,
hans Naade rækker til Tusind Slægter“.

Frk. *Bodil Riemann*, Aalykkegaard:

Jeg ved nok, at vi, mine Søskende og jeg, er dem, der skylder Morfar og Mormor mest Tak. Tak for alle de dejlige Ferier, vi har tilbragt her, først oppe i Skolen og nu sidst i Villa „Ly“. Vi syntes altid, da vi var smaa, at alle Folk herude var saa rare — meget rarere end andre Steder; men det var nok Folks Kærlighed til Morfar og Mormor, der ganske ufortjent gik over paa os. Tak for alt det gode, I har lært os, alt hvad I har været for os, og Tak for alle de Minder, I har skænket os. Vore lyseste og gladeste Barndoms minder er knyttet hertil, og hvis det passer, som Oluf før sagde, at Minder er Fremtid, saa maa vor Fremtid blive lys og rig. — Agnes og Esther har udtrykt, hvad de vilde sige i en Sang; det kan jeg ikke. Jeg kan kun sige Tak!

Kære Venner! — Saadan maa jeg nok kalde jer, endskønt det ikke kan begrundes med, at vi slider hinandens Dørtrin, men baade min Hustru og jeg har følt jeres Hjertevarme.

Inderlig Tak for den kærlige Indbydelse. Desværre maa min Hustru være ene om at følge den; gerne vilde jeg selv være med, men en i Øjeblikket ukuelig Hoste hindrer mig. Dog maa jeg have Lov at være med, saavidt jeg kan gennem disse faa Ord. — —

Hvor føler jeg, at „Denne er Dagen, som Herren har beredt; lader os frygte og glæde os paa den!“ Ps. 118,24. Den rette Fryd og Glæde samler sig altid

i Hjertets Tak; og jeg vil være med til at takke i Dag!

Gud være evig takket for, at han igennem jer har aabenbaret noget af sin forunderlige Kærlighed og Visdom for min Hustru og mig. I være takket for det varme Blik, det venlige Smil, det gode og trofaste Haandtryk, som I altid havde til os — Tak for hver Vennetjeneste, I ydede!

Til Lykke med Tiden, der svandt; til Lykke med Højtidsdagen — Gud velsigne jer, kære Guldbrudgom og Guldbrud („lille Mor“) med al Naade og Kraft i Jesu Kristi Navn!

Kærlig Hilsen til jer og jeres kære,
jeres hengivne *Carl E. Kiilerich*.

Ved Morfars og Mormors Guldbryllup.

Mel.: Højt fra Træets grønne Top.

Jeg for Brud og Brudgom vil
nu en Vise sjunge.

Ord jeg faaet har dertil
gennem andres Tunge,
thi jeg har af Søskend' fem,
og da hver og én af dem
Hjælp mig vilde give,
kan jeg sagtens skrive.

„Du skal skrive, at jeg er
som i Nebel hjemme,“
siger Bodil. „Vint'ren dér
vil jeg aldrig glemme.
Tak til hele Nebel By,
men dog mest til Villa „Ly“,
mange glade Minder
dér vi alle finder.“

„Julen hjemme er for mig
 Aarets største Glæde,
 naar da I to svigter ej,
 mens vi alle træde
 rundt om Juletræ med Sang,“
 siger Agnes, „mangen Gang
 har vi fejret sammen
 Jul i Fryd og Gammen.“

„Aa, naar jeg i Nebel er,
 ønsker jeg ej mere,“
 siger Dagny. H.-P. lær:
 „Ja, det kan godt være,
 at naar snart jeg mest er glad,
 spiser jeg af Mormors Mad.“
 Uhm! De rare Sager
 vist os alle smager!

Jeg og Anders har saa tidt
 om en Bog herude
 eller Cykle heftig stridt,
 hvilken bedst nu duede.
 Solen dog os lokker frem.
 Naar til sidst vi vender hjem,
 synger Havets Brusen
 gennem Vindens Susen.

Tak — det er et lille Ord.
 Dog — vi kan kun sige
 Tak til Morfar og Mormor.
 Vores Barnerige
 har I gjort saa lyst og let.
 Gid vi maa Jer takke ret
 ved, hvor end vi træde,
 altid Jer at glæde.

E. (Esther Riemann).

Lærer *J. Andersen*:

Flere Venner har sagt til mig: „I Dag skal du have Hvile og nyde.“ Det passer mig nu ogsaa bedst; jeg vil helst være Tilhører, den nydende og ikke den ydende, da mit Mæle hurtigt kører træt, og mine Ord ikke kan høres. Jeg maa derfor kun sige lidt og trøste mig ved, at Tale er Sølv, men Tavshed er Guld.

„Som godt begyndt er Dagen godt fuldendt,
og lige liflig er dens Aftenrøde“.

Det er de to sidste Linier i en af Grundtvigs Sange, og det var godt, om vi kunde sige det hver Dag i vort Liv. Saa gik Dagene, som de skulde og Livet med, og saa blev „Guds Jord et dejligt Sted at bygge paa“. Vi har glædet os til denne Dag, men vi glemmer ikke, at Dagen tillige er Aarets længste Dag, og at vi har Solhverv.

Vi synes, at Dagen begyndte godt for os. Vi vaagnede glade og med Tak til Gud for Dagen, „han os oprinde lod“, og det lod inde i vore Hjerter: „Vaagn op og slaa paa dine Streng“, og „Vær glad, min Sjæl, og lad din Stemme klinge“. Vel er min Stemme rusten og sprukken; men man kan ogsaa synge blot med Hjertet, og det tavse Sprog er maaske den største lønlige Glæde.

Vi præges af vore Omgivelser, af vore Oplevelser og især af vor Gerning. I mit Arbejde i Skolen har jeg været en lykkelig Mand, fordi jeg holdt af det, jeg arbejdede med. Jeg værnede efter Evne om det barnlige og det ungdomsfriske i Barnesjælen, og derigennem erfarede jeg selv, hvad det er at leve og „grønnes Gud til Ære, gyldnes til Høst“. — Vi har flere Fyndord, som jeg har rettet mig efter i min

Lærergerning, og et af mine kæreste er: „Alvor og Gammen kan godt sammen“. Gammen er Udtryk for Glæde over Livet og dets gode Udfoldelse, Trivsel og Vækst; men Alvor skal præge vor Glæde og have Overvægten. Jeg spørger tit mig selv: Har jeg haft Lykke til at give mine Elever noget til Brug i Livet? Har jeg det, skal jeg helst ikke høre for meget om det. Gud skal have Takken og Æren derfor. Men I, mine mange, kære Elever! I har glædet eders gamle Lærer, og I modtager min hjerteligste Tak!

De Følelser, der i Dag rører sig stærkest i os, er Takken og Glæden. At følges ad i Taksigelse er Glæde. Ogsaa her gælder det: „Alvor og Gammen kan godt sammen“. Det kæreste, min Hustru og jeg i Dag har at sige til eder alle, er Tak. Vor Guld- bryllupsfest har været os en kær Oplevelse, som vi lægger til vore kære Minder. Vi takker for de værdifulde og overvældende mange Gaver og for de gode og kærlige Ord, der er talt til og om os, — nogle saa stærke, at vi maa nedlægge Protest. Vi takker Slægt og Venner og især vor kære Datter og ligesaa kære Svigersøn og deres mange, kære Børn!

Vi har haft et herligt Rejsefølge i de 50 Aar, vi har levet sammen. Vi tager Afsked med Slægt og Venner i Haabet om, at Vorherre velsigner Dagen for os alle!

Vi ser os i Spejl paa det falmende Løv og de faldende Blade, og vi lader vor Tak gaa opad til alle gode Gavers Giver.

— — —
(Gengivet efter Lærer J. Andersens egne efterladte Optegnelser. Denne Tale blev hans sidste).

SYGDOM OG DØD.

„For dig, o Herre, som Dage kun
Aartusinder er at regne,
et Øjeblik er den liden Stund,
vi aande i Støvets Egne.“

„Naar Glæden er i Stuen, er Sorgen i Forstuen“. Vi ved det godt, og vi ser det rundt omkring os. Vi ever her som fremmede og som Gæster og „haver andet Steds hjemme.“ Lærer Andersen og Hustru havde i deres lange og lykkelige Ægteskab haft det for Øje og stræbt efter at indstille sig derefter. Da Sygdom og Død kom til dem, bar deres Tro, Haab og Kærlighed dem igennem alt det tunge og svære. Slægt og Venner saa kun et stille Vemod hos dem.

Fru Andersen havde en Tid været syg, og Lægen havde forberedt hende paa en Operation. De sidste Dage før Guldbryllupsfesten tog Smerterne til, men hun skjulte det for sin Mand, for hun vidste, at havde han faaet det at vide, var Festen, hvortil de havde indbudt, blevet aflyst. Hun deltog i Festen som Guldbrud og skjulte, hvad hun led. Dagen efter maatte hun paa Sygehuset. Andersen, der altid var omhyggelig, hensynsfuld og medfølelse overfor sin Hustru, blev meget bedrøvet derover, og aldrig har jeg set ham saa sorgfuld, som da han sagde til mig: „Jo ældre et Par Ægtefolk bliver, jo mere skatter de hinanden, og jo tungere er det at skilles.“ Og hvor var han glad og taknemlig, da Operationen var vel overstaaet og han igen havde faaet Lov til at tale med sin Hustru og kunde nære godt Haab om at faa hende rask hjem. I disse tunge og vemodige Dage var det en Lykke for Mand og Hustru, at deres kære

Datter indtog Moderens Plads i Hjemmet, sørgede for Fader, tog ud til Moder paa Sygehuset og kom tilbage med glædelige Efterretninger.

— Kun en Uge. — Søndagen efter Festen, da Andersen havde sat sig ved Middagsbordet, foldet sine Hænder og bedt:

„Velsign vort Hjem, velsign vort Bord,
velsign den hele faldne Jord!“

stammede han, talte om, at det blev mørkt og spurgte: „Hvad er der sket?“ Lægen konstaterede en Hjerneblødning. I ti Dage laa han stille hen med lukkede Øjne og maalløs. Den 9. Juli 1930 døde han, og den velsignede Ro og Fred, som havde præget hans Liv og Virke, fulgte ham til og igennem Dødens Port. Vi, hans fortrolige Venner, kendte og vidste, at han havde levet i Forsagelse og Tro som et faldet, men genfødt Paradisbarn.

Den Bøn, han tit bad, blev hørt:

„Lær mig engang at dø
som spiredygtigt Frø
med Haab om Dag bag Gravens mørke Vande,
og lad mig mødes da
med et Halleluja
fra Venner hist paa solbelyste Strande.“

TANKER VED SVIGERFADERS DØD.

Vi maa sige, at Tiden efter Morfars og Mormors Guldbryllup formede sig helt anderledes, end vi havde tænkt os det; det blev jo nemlig den sidste Aften, Mormor og Morfar tilbragte sammen; men naar vi

bagefter tænker tilbage paa de to efterfølgende Uger, kan vi sige: Gud ske Tak og Lov for den stille, rolige og smertefri Død, som Morfar fik. Ja, det er med en inderlig Glæde, vi siger Gud Tak for vor kære Morfars Liv, men samtidig med, at vi fremsiger Takken, sænker der sig et dybt Savn ned om os; dog føler vi, at naar vi kun gaar frem ad de Veje og Stier, som Morfar har vist os, da gaar det fremad i Jesu Navn, og da gaar det hjemad tillige, og „da er hver Glæde og hvert Savn et Trin paa vor Himmelstige“. Saa Gud hjælper os til enhver især, at vi altid med det rette Sind maa gaa fremad den Vej, som Morfar har vist os. —

Naar jeg staar paa Blaabjerg eller Lønne Kirkebakke og ser ud over min kære, elskede Barndoms-egn, da stiger der en stor Tak op i mit Sind, og naar mine Tanker samler sig om kære Navne, ja, da er det Morfars først og Morfars sidst, og gaar jeg ned ad Kirkebakken og giver mig i Snak med ældre Folk i de der liggende Huse og Gaarde, da mærker jeg snart, at vor kære Morfar, Lærer Andersen, var én af denne Egns førende Mænd. Hans Minde skal være velsignet iblandt os, hans efterlevende, der alle som én skylder ham Tak fra først til sidst. — —

Carsten Riemann.

LÆRER J. ANDERSENS JORDEFÆRD

DEN 14. JULI 1930.

I det store Følge manglede én: hans Enke. Hun var Dagen før kommet hjem fra Sygehuset men var for svag til at deltage.

Af signerede Kranse saas: Nr. Nebel—Lydum Sogneraad, Spare- og Laanekassen f. Nr. Nebel m. fl. Sogne, Et sidste Farvel (Fra Venner i Lønne), Nr. Nebel Andelsmejeri, Farvel, kære Morfar (Fra Børnebørnene), Fra 112. Lærerkreds.

Salmer i Kirken før Talen Nr. 618, 611 og efter Talen Nr. 100, 447. Til Graven Nr. 674 og ved Graven Nr. 416.

Om Lærer Andersens Jordefærd skrev „Ribe Amtstidende“ :

Sjældent har man set saa mange Mennesker samlet i Nr. Nebel Kirke som Tilfældet var det i Gaar ved Lærer Andersens Begravelse. Langvejs fra kom Deltagere, og Kirken var fyldt til sidste Plads. Kirken var smukt pyntet, og et Væld af Blomster og Kranse fandtes, hvoraf mange var signerede. I Følget saas en Mængde af Egnens Lærere, som her fulgte deres agtede Kollega til Graven. Endvidere saas adskillige Folk fra Varde og fra Sognene udenfor Nr. Nebel, bl. a. Folketingsmand Pinholt og Borgmester Niels Jensen, Varde.

I Kirken talte Pastor Andersen, Lunde, ud fra Davids halvfemsindstyvende Salme om Livets Kortvarighed og Betydningen af at faa det levet, saa der maa komme Velsignelse ud af det. Smukt omtalte Præsten Lærer Andersens lange Liv og Virksomhed og karakteriserede ham som den gode og tro Tjener.

Efter Jordpaakastelsen takkede afdødes Svigersøn, Gaardejer Carsten Riemann fra Koldingegnen, for den store Deltagelse, som i den sidste Tid under saavel Fru Andersens Sygdom, som under Lærer Andersens Død og Begravelse var vist.

Man sang Salmen: „Alt staar i Guds Faderhaand“, hvorefter det store Følge spredtes.

Lærer Andersen blev begravet paa Kirkegaarden tæt ved Kirkens Sydside, og Kronen af et stort Løvtræ breder sig over hans Grav.

SPARE- OG LAANEKASSEN FOR NR. NEBEL M. FL. SOGNE.

Det blev forundt Lærer J. Andersen og Gaardejer Niels Hansen, Aldershvile, i en lang Aarrække at løfte Arven efter Lærer A. Sørensen og Gaardejer Chr. Vad, Sæddingvadgaard, — Andersen som Bogholder i 33 Aar fra 1894 til 1927 og derefter som Kasserer i 3 Aar til 1930, — Niels Hansen som Kasserer i 34 Aar fra 1893 til 1927, da Sygdom tvang ham til at opgive Stillingen.

Bestyrelsen for Spare- og Laanekassen saa vel som Sparere og Laantagere nærrede ubetinget Tillid til de to dygtige Direktører. Sparekassens Betydning for Egnens Befolkning, den voksende Omsætning og forøgede Reservefond ses af følgende Tal:

Den 31. Marts 1894 balancerede Aarsregnskabet med 578,891 Kr. 92 Øre. Reservefond 26,355 Kr. 89 Øre. — Den 31. Marts 1930 balancerede Aarsregnskabet med 3,716,398 Kr. 48 Øre. Reservefond 465,659 Kr. 32 Øre.

I taknemlig Erindring har Bestyrelsen rejst smukke Mindestene paa de to betydelige Sparekassedirektørers Grave paa Nr. Nebel Kirkegaard.

INDHOLD:

	Side
Mindedage.....	5
Min Ven.....	7
Minder fra Nr. Nebel Skole.....	11
Onkel og hans Hjem	16
Sølvbryllupsdagen	18
25 Aars Jubilæum.....	20
Et Brev	22
Guldbryllupsdagen.....	23
Sygdom og Død	36
Lærer J. Andersens Jordefærd.....	38
Spare- og Laanekassen for Nr. Nebel m. fl. Sogne	40

TORBEN KLINTING

„Fiskerne ved Nymindegab“

„Der staar en egen autentisk Duft af Tjære og Tran og en saltfrisk Luftning fra Strand og Vesterhav ind over denne Bog. Forfatteren har som ungt Menneske, før han blev Lærer, selv været Fisker og kender aabenbart af Selsyn de Forhold, han skildrer. Man mærker det ogsaa paa den Skarphed i Stregen, hvormed han ridser op for os et Billede af det gammeldags Havfiskeri. Det samme Billede er den dystre Naturbaggrund i saa meget af Harry Søibergs Digtning fra Vestjylland.“

Arkivar Svend Aakjær

i „Dagens Nyheder“ og „Nationaltidende.“

131 Sider — Pris 2,50

TORBEN KLINTING

„Under Blaabjærg“

„Denne lille Bog, 117 Sider, er yderst læseværdig og fornøjelig. Det er en gammel Lærer, som fortæller. Han er født i Nærheden af Blaabjærg ved Nr. Nebel. „Blaabjærg“ er Kæmpen blandt alle Klitter ved Vesterhavet — skriver han — det blev Feslottet i mine barnlige Drømme, vist fordi jeg hver Dag havde det for Øje og så op til det. Forfatteren fortæller jævnt og smukt om sin Barndoms Egn, dens Udseende fra Blaabjærgs Top, hvorfra haves en storartet Udsigt til Ringkøbing mod Nord og til Ribe mod Syd, og dens Sæder og Skikke. Det er en Fornøjelse at følge ham i hans Fremstilling, ogsaa af den Grund, at disse Sæder og Skikke nu er forandrede.“

J. C. Christensen

i „Ringkøbing Amts Dagblad.“

117 Sider — Pris 2,50

TORBEN KLINTING

„Fra Jyllands Vestkyst“

„Ingen kender Jyllands Vestkyst og Kystens Befolkning bedre end vor gamle Kollega, ihv. Førstelærer Torben Klinting, og han fortjener Tak, fordi han igennem ikke saa faa Skildringer har optegnet, hvad der angaar gamle Sæder og Skikke og gamle Mænds og Kvinders Liv og Tankesæt. Torben Klinting er en ypperlig Fører, som man ikke fortryder at slaa Følge med. Særlig Sognebiblioteker bør anskaffe hans Bøger, ikke mindst denne sidste.“

Hans Rasmussen

i „Folkeskolen.“

210 Sider — Pris 3,50